

V boji s nemocí covid-19 lidstvo stále nevítězí

Zamyšlení

V prosinci 2019 bylo poprvé oficiálně oznámeno zachycení nového typu koronaviru, v čínském městě Wuhan, který byl označen jako SARS-CoV-2, a který způsobuje nemoc, svými symptomy podobnou chřipce, ale s mnohem závažnějšími zdravotními problémy, označenou jako covid-19. V České republice byl poprvé zaznamenán člověk nakažený tímto virem v březnu 2020 a jednalo se o občana, který se vrátil z lyžování v nemoci zasažené Itálii.

Tzv. první vlna celosvětové pandemie nemoci covid-19 byla v České republice velmi dobře zvládnutá a patřili jsme k nejlepším na světě. Pak ale došlo zřejmě k jakémusi sebespokojení. Bohužel přišla podle očekávání odborníků druhá vlna, která se ohlašovala již v měsíci srpnu a ta byla celkově ve společnosti podceňována. Vláda se na ni příliš nepřipravila a opozice se stále zasazovala o nevyhlášení omezujících opatření a zachování „svobody občanů.“ Situace se začala na přelomu srpna a září velmi rychle zhoršovat, ale vláda pod tlakem opozice, která byla

Počet nakažených covidem-19 v ČR od začátku pandemie k 15.2.

Vývoj pozitivních případů v čase

proti omezování občanů, zareagovala vyhlášením nouzového stavu až 5. října 2020. A to bylo, jak se ukázalo na „rozjetou“ nemoc pozdě. Denní přírůstky nemocných rostly, dosáhly až k 16 tisícům a nemocnice se začaly rychle plnit. Přesto se podařilo před Vánocemi dostat čísla nově nakažených na hodnoty kolem 5 tisíc denně. Bohužel před Vánocemi vláda vyhověla tlakům na rozvolnění opatření a následoval další, ještě razantnější nárůst nakaže-

ných. Ten se opětovným zprísněním opatření zastavil těsně pod hranici 18 tisíc denně a pak klesal k současným (ke dni 15. 2. 2021) cca 8,5 tisícům.

Počtem 10.325 nakažených na 100.000 obyvatel jsme za Černou Horou (11.134) druzí nejhorší v Evropě. Naši sousedé mají tato čísla nižší: Německo 2.828, Polsko 4.138, Slovensko 5.115, Rakousko 4.934. Nejmenší v Evropě vykazuje Finsko 920, a Norsko 1.254.

I přesto politická opozice neschválila prodloužení nouzového stavu od 15. února 2021. Tím by padla mnohá omezující opatření vlády a muselo by se výrazně rozvolnit. Naštěstí došlo k dohodě vlády s hejtmany krajů, kteří si uvědomili, že odpovědnost by padla právě na ně a požádali o prodloužení nouzového stavu. Vláda vyhověla této žádosti i požadavkům na zmírnění některých opatření.

Svět se nyní upíná ke schváleným vakcínám proti covid-19, ale jejich dodávky od výrobců vážnou, protože nejsou schopni množství plnit smlouvy uzavřené s EU. *VoK*

Léta letoucí jsem učila. Někdy ráda a s chutí, někdy s největším sebezapřením. Ne vždy záleželo na složení žactva a studentstva ve třídě, i když to bylo důležité pro pocity, s jakým osazenstvem se ve třídě setkám. Záleželo i na celkové atmosféře ve škole, zda jsme s kolegy tvořili partu, jaké bylo vedení školy. Ale svého povolání nelituji. Už proto, že se v každé třídě našel někdo, někdy i více studentů, které moje povídání bavilo, a snad i teď si rádi něco přečtou nebo poslechnou. A ti ostatní? Bez maturity z českého jazyka a literatury se neobešli, takže jsme společně dělali, co šlo. Často mezi nimi byli zlomyslníci, uměli dobře opisovat, ale byli mladí a měla jsem je ráda. I když jsem se styděla, že toleruji podvodníky. Ale o to teď nejde. Myslím na současnou školskou politiku. Během svého působení ve školství jsem zažila leccos. Vše šlo spíše k horšímu než k lepšímu, přesně podle Havlíčkova epigramu - omlouvám se za nepřesné a neúplné citování Originalita: Všichni chodí po mostě, tož já půjdu louží... Ale ještě více bych si dovolila překroutit latinské Praga caput regni - Praha hlava království, Praha - kaput selský rozum. Tím samozřejmě nemyslím Pražany, ale hlavy sem se sjíždějí a rábdoby vládnoucí. Ale k věci: ví se ve vládě aj., kolik je v zemích České republiky školních budov? Jak jsou v nich velké třídy? Většina bývala pro třicet a více žáků. A kolik dětí tam sedělo před epidemií? Myslíte, že byly plné? Možná ty ve velkých městech s „nóbl“ učebním programem a profesorským sborem. A dost. Na to jsou přece statistici, aby spočítali, kolik žáků v současnosti připadá do prostoru jak velké třídy. Což takhle zavést střídavé vyučování? Týden deset, druhý týden deset. Třídy ve starých prvorepublikových dobách, ale i ty ve školách z 50. let počítaly se 40 žáky. Konkrétně se to týká i Poběžovic, či Horšovského Týna. Současní žáci rozdělení do skupin, by se tam pohodlně vešli. A každý by mohl mít pro sebe nejméně jednu lavici. Vůbec už si ale neumím představit, jak současní učitelé zvládnou za tři měsíce osnovy, které počítaly s devíti či desítkami měsíci - podle svátků, jarních a jiných prázdnin. Což takhle jednu třídu vynechat? Aby všichni nastoupili zpátky do té letošní. Ovšem ti, co poctivě

Slovo starosty města

D o t a z pro pana starostu

Ráda bych se optala pana starosty, jaký bude další osud odkanalizování Sítboře.

Denně mijiím v poli skruže 1. etapy kanalizace, ale o pokračování nikde není ani zmínka. Čekala jsem to v úvodním slově pana starosty v lednovém vydání Zpravodaje. Myslím, že to za informaci stojí. Na stavbu již byly vynaloženy nemalé prostředky.

A že ve vesnici tečou splašky ve stokách to není dobrá vizitka. Předem děkuji za odpověď

Marta Volfíková

komunikací a několik palet soli. Štěrku, který bude nutné zase uklidit. Takovou nálož již dlouho nepamatujeme. Obdržel jsem i mnoho podnětů a připomínek, za které bych chtěl poděkovat. Jsem si vědom toho, že za veškeré nedostatky jsem v konečném důsledku odpovědný, a proto mám osobní zájem na tom, aby vše fungovalo co možná nejlépe. V každém případě, nic není zcela dokonalé, a i zde existují možnosti, jak se posunout dále a systém zinní údržby vylepšit.

Obdržel jsem taktéž dotaz ohledně postupu ve věci druhé etapy kanalizace v Sítboři. Ano, velice se omlouvám, že jsem tuto důležitou investiční akci ve svém prvním slově v tomto roce opomněl. Věřte, že se v žádném případě nejednalo o záměr. Dovolte mi, abych celé dění okolo kanalizace v Sítboři shrnul a připomněl tak, co se již událo a co nás ještě čeká. Jistě víte, že je již dokončena I. etapa kanalizace, tzv. přivaděč, který je napojen na kanalizační řád v Poběžovicích a končí pod rybníkem na návsi v Sítboři. Tuto etapu jsme před koncem roku úspěšně zkolaudovali a mohli jsme tak řádně vyučovat dotaci, kterou jsme na tuto etapu obdrželi od Plzeňského kraje. Nyní nás však čeká realizace II. etapy, která je daleko nákladnější, než byla ta první, a proto již v minulém roce byla podána žádost o dotaci u Státního fondu životního prostředí, kterou jsme bohužel nezískali. Hlavním důvodem

bylo neúspěšné výběrové řízení na zhotovitele akce, kdy se do soutěže přihlásil malý počet realizací firem. Bohužel, dotační podmínky staví bodové ohodnocení i na úspěšném výběrovém řízení, což je v tomto případě jeden ze zásadních faktorů úspěšnosti žadatele o dotaci. V letošním roce bude vypisovat Ministerstvo zemědělství dotační titul na vodohospodářskou infrastrukturu. Město začátkem roku proto vyhlásilo nové výběrové řízení, kde podle předběžných informací by již mělo být uchazečů dostatek. O dotaci bude tedy řádně zažádáno a uděláme vše pro to, abychom byli úspěšní. Pokud ne, je zde ještě jedna možnost a to ta, že budeme celou akci realizovat po menších etapách. Město Poběžovice bohužel nedisponuje dostatečnými finančními rezervami, aby bylo schopno jednorázově pokrýt ze svého rozpočtu akci ve výši 12 milionů korun. Abych tedy shrnul další postup. Předpokládám, že koncem měsíce března bude dokončeno výběrové řízení na zhotovitele stavby a zároveň bude vyhlášeno dotační titul Ministerstva zemědělství, do kterého podáme žádost. Pokud budeme v dotačním řízení úspěšní a bude uzavřena se zhotovitelem smlouva o dílo, bylo by možné před koncem tohoto roku práce zahájit. To je ale zatím spíše optimistický scénář. Budu vás určitě o vývoji situace průběžně informovat.

dokončení na str. 4.

dokončení na str. 2.

Výběr z usnesení 50. jednání RM Poběžovice, ze dne 18. 1. 2021

- RM bere na vědomí žádost spolku Montessori Poběžovice z.s. a souhlasí s odpuštěním nájmu za nebytové prostory na adrese nám. Míru 55, Poběžovice, kde je provozováno Rodinné a komunitní centrum Pelíšek. Nájem bude odpuštěn od ledna 2021 po dobu platných vládních opatření proti šíření nemoci Covid-19.
- RM schvaluje aktualiz. Platový výměr ředitele ZŠ Poběžovice s účinností od 1. 1. 2021.
- RM schvaluje aktualiz. Platový výměr ředitelky MŠ Poběžovice s účinností od 1. 1. 2021.
- RM bere na vědomí nabídku programů Rodinného centra Myška Lola, z.s., Nádražní 79, 346 01 Horšovský Týn s tím, že do budoucna nevylučuje vzájemnou spolupráci v rámci kulturních akcí města.
- RM bere na vědomí informace o podmínkách dotačního titulu Projekty obcí v rámci Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje a pověřuje místostarostu sestavením rozpočtu na opravu fasády MěÚ Poběžovice (východní a jižní strana) a zajištěním cenových nabídek na stavbu lešení.
- RM schvaluje Dodatek č. 1 ke smlouvě č. 53272018 o poskytnutí účelové dotace v rámci Dotačního titulu vodohospodářské infrastruktury 2018 uzavřené s Plzeňským krajem, Skroupova 18, 306 13 Plzeň, jehož předmětem je prodloužení termínu pro realizaci projektu (včetně kolaudace) a pro závěrečné finanční vypořádání do 29.1.2021 a pověřuje starostu jeho podpisem.
- RM schvaluje záměr města pronajmout nebytové prostory v budově Šandova ulice č.p. 229, Poběžovice (štábák) a pověřuje tajemníka MěÚ Poběžovice jeho zveřejněním dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.
- RM bere na vědomí žádost ..... o řešení vlivu vlhkosti na stav domu č.p. 7 a pověřuje starostu řešením žádosti.
- RM doporučuje ZM schválit záměr prodeje části pozemku p.č. 1150/1 v k.ú. Poběžovice u Domažlic dle předložené žádosti .....
- RM doporučuje ZM schválit záměr prodeje části pozemku p.č. 1150/1 v k.ú. Poběžovice u Domažlic dle předložené žádosti .....
- RM bere na vědomí Plán kulturních akcí města pro rok 2021 včetně jejich rozpočtu a ukládá Vedoucí MKIS přerušit přípravu a organizaci akcí s termínem pořádání do konce března 2021.

Výběr z usnesení 51. jednání ZM Poběžovice, ze dne 1. 2. 2021

- RM schvaluje Návrh na vyřazení vlastního majetku ZŠ a SJ Poběžovice, Masarykova 282, 345 22 Poběžovice v celkové hodnotě 174.329,64,-Kč.
- RM souhlasí s proúčtováním odpisů za 2. pololetí roku 2020 v MŠ Poběžovice, Drahotínská 86, 345 22 Poběžovice ve výši 1.857,50,-Kč.
- RM schvaluje Dodatek o ceně a platebních podmínkách č. 10 ke smlouvě č. 1/P373 se společností TEZA Domažlice s.r.o., Zahradní 542, 344 01 Domažlice, jejímž předmětem je cena za dodávku tepla do bytového domu Budovatelů 381, 345 22 Poběžovice na rok 2021 ve výši 658,-Kč za 1 GJ a pověřuje starostu jeho podpisem.
- RM schvaluje Dodatek o ceně a platebních podmínkách č. 18 ke smlouvě č. 1/HZ se společností TEZA Domažlice s.r.o., Zahradní 542, 344 01 Domažlice, jejímž předmětem je cena za dodávku tepla do Hasičské zbrojnice Žižkova 111, 345 22 Poběžovice na rok 2021 ve výši 658,-Kč za 1 GJ a pověřuje starostu jeho podpisem.
- RM doporučuje ZM schválit záměr prodeje části pozemku p.č. 1150/1 v k.ú. Poběžovice u Domažlic dle předložené žádosti .....
- RM schvaluje Smlouvu o poskytnutí příspěvku z prostředků Česko-německého fondu budoucnosti, Železná 24, 110 00 Praha 1 č. 3-203-11208, jejímž předmětem je poskytnutí příspěvku na realizaci projektu Obnova presbytáře a sakristie kostela sv. Mikuláše v Sitboři ve výši 400.000,-Kč a pověřuje starostu jejím podpisem.
- RM bere na vědomí žádost ..... a schvaluje Dohodu o ukončení nájmu části pozemku p.č. 565/1 v k.ú. Poběžovice u Domažlic ke dni 1.2.2021 a pověřuje starostu jejím podpisem.
- RM bere na vědomí předložené cenové nabídky na zpracování dokumentace pro provádění stavby na akci: Oprava krovy a výměna střešní krytiny zámku v Poběžovicích a pověřuje starostu objednááním díla u společnosti MSP, projektová kancelář s.r.o., nám. Republiky 59, 346 01 Horšovský Týn za cenu 279.000,-Kč (bez DPH).
- RM bere na vědomí cenovou nabídku na odstranění plevelů z cest v zámeckém parku bez použití chemických přípravků a pověřuje referentku OVZP MěÚ Poběžovice objednááním této služby u společnosti Greenroot, s.r.o., Doudlevecká 219/5, 301 00 Plzeň za cenu 56.000,-Kč (bez DPH) za 4 provedené aplikace.

dokončení ze str. 1. pracovali a měli možnost, by pak snáze postoupili a ti ostatní by si užili školy déle. Když už má stát peníze na všechno možné, což by si nemohl dovolit i delší školní docházku? Ale co - mně to může být jedno. I když - už mám pravnučku. Ale než ta dosáhne školního věku, třeba veřejné a povinné školy anarchisté, piráti a zelení zcela zruší. Což by mi bylo líto.

Marie Špačková

Sbírka historických předmětů

Vážení občané města Poběžovice, v předchozím čísle jsme se na Vás obrátili s prosbou o zapůjčení historických předmětů a dokumentů. Díky Vám jsme krůčkem blíže k výstavě o poběžovické historii. Děkujeme prvním zapůjčitelům za jejich historické exponáty.

Podpořte i Vy tuto ojedinělou sbírku, ze které společně vytvoříme naše muzeum Poběžovic. Pokud máte výrobek, předmět či dokument stárší do roku 1945, půjčte nám jej. V létě se tak budete moci těšit na historickou výstavu našeho města. Na každý zapůjčený exponát bude sepsána smlouva, předmět bude bedlivě strážěn a na Vaše přání zůstanete v anonymitě.

Své historické předměty nadále můžete přinést do MKIS Poběžovice během otevíracích hodin. Předání probíhá vždy za dodržení všech hygienických opatření proti covid-19. Děkujeme Vám za to, že nám pomáháte znovu oživit historii Poběžovic.

Komise pro zámek Poběžovice

Panorama událostí

Již to bude brzy rok, kdy se na území České republiky objevil první občan nakažený nemocí covid-19, způsobenou novým druhem koronaviru. Od té chvíle jsme začali nevyhnutelně směřovat k celosvětové pandemii této nemoci.

Již téměř rok jsme denně stresováni zhoršující se zdravotní situací u nás i ve světě a postupně s nárůstem nemocných více a více omezování vládními opatřeními. Zatímco první vlna nemoci byla u nás dobře zvládnutá, ta druhá (nebo už možná třetí) je desivá. Česká republika je jednou z nejhůře zasaženou zemí světa a dlouhodobě se nám nedaří tuto nelichotivou bilanci změnit.

Graf na první straně zpravodaje ukazuje, že předčasné rozvolnění protiepidemických opatření se společnosti vrátí jako bumerang. Odborníci hledají odpověď na otázku, co je důvodem tak vysoké míry nakažených v Česku.

Zdá se, že na prvním místě je nedisciplinovanost občanů, kteří nerespektují vládní nařízení. I v době zákazu jsou načerno provozovány restaurace, přes zákaz provozování lyžařských areálů se v nich veselí lyžuje, třebaže bez vleků, houfně se bruslí na zamrzlých plochách, saňkuje na kdekjakém kopci, mnozí se tzv. garážové párty atd. Odmitači „omezování svobody“ nenosí provokativně ochranné roušky a celou situaci zlehčují. Na druhé straně dlouhodobě přeplněné nemocnice již nemohou přijímat další pacienty a rozvážají je tam, kde je ještě nějaké místo, nemocí decimovaný personál je naprosto vyčerpaný... Takováto bezohlednost občanů by jinde byla nepochopitelná, ale Češi jsou přemoudřelí „Svejkové“ a to mluví za vše.

Druhým faktorem, který je ve hře, jsou nové mutace koronaviru (anglická, jihoafrická, brazilská), které se šíří mnohem rychleji a ochrana proti nim je mnohem složitější.

Podmínkou hejtmanů pro nový nouzový stav od 15. 2. 2021 je, že se do škol vrátí některé ročníky (budou pravidelně testovány) otevrou se některé další obchody atd. Epidemiologové se však chytají za hlavu a upozorňují na to, že jakékoli rozvolňování je v současné situaci nerozumné.

VoK

Nechtěný průvodce našimi dny

POMŮČKA: Čim, oak, TNT, urea	OMA-KÁNÍ	ETANOL	ZKR. PRO KUSY		TAJNÁ ZALEŽITOST	MOČOVINA	ROZKOL		ZKR. MĚSTSKÉ POLICIE	PŘÍMĚT	VEPSÁNÍ
ANGL. DUB				HOVĚZÍ DOBYTEK				RÍMSKÝCH 1505			
PAMLSEK				NEMOCN. ODDĚLENÍ PRIMIT. PLAVIDLO				PRAVOVLAVNÝ KNEŽ ZÁZRAK			
ZKR. ATLE-TICKÉHO KLUBU			OPAK VÝJEZDU S RADOSTÍ (ZEN.)					ZN. NIKLU MLÁDEŽ RAKA			
Tajenka											
	DLOUHÉ VLASY (EXPR.) INIC. ZPEVÁKA KOTVALDA				TRHAT ZKR. TELEVIZ. NOVIN					ZN. MILIAMPERU	
PŘEDLOŽKA				STOVKY				KŘÍK VRABČŮ			
SLONÍ ZUBY				VÝBUŠNINA				ZN. ELEKTROSPOTŘEBICŮ			

Rozhovor s pamětníkem - Jaroslav Paul: 16 000 km filmu

Kdy jste se se svými rodiči do Poběžovic přestěhoval?

Narodil jsem se v Klenčí pod Čerchovem, kde můj otec pracoval na nádraží. Po válce ubyli na poběžovickém nádraží zaměstnanci, a tak mého otce převely sem. Stěhovali jsme se na přelomu roku 1945 / 1946. Nejříve jsme bydleli v malém domečku v dnešní ulici Budovatelů, později nás přestěhovali na místo, kde žijí dodnes (původní dům byl v 80. letech nahrazen no-

vým). Původně zde bydlel pan ředitel základní školy Reimer se svoji manželkou. Ti s námi ještě nějakou dobu bydleli. My v přízemí, Reimerovi v patře. Maminka, která uměla výborně německy, je často navštěvovala a měli spolu výborný vztah. Pan Reimer ještě před válkou vedl v Poběžovicích hudební kapelu, a tak, když odešli do odsunu, zanechal po sobě mnoho hudebních nástrojů a notových zápisů. V Poběžovicích jsem nastoupil do 1. třídy, která tehdy byla v dnešní obřadní síni. Ve třídě nás bylo kolem 40. Druhou až čtvrtou třídu jsem pak chodil do budovy, jež sídlila v dnešní škole speciální, další třídy jsem

již absolvoval ve velké budově základní školy.

Jaké máte vzpomínky na "staré" Poběžovice?

Staré Poběžovice vypadaly úplně jinak. Náměstí bylo plné domů, které se po válce postupně začaly bourat. O kus dál se začalo s výstavbou sídliště, a tak lidé dali přednost bydlení v panelákovém bytě, kde bylo teplo a tekla voda. O staré domy nikdo neměl zájem.

Výstavba nových domů mnohdy probíhala v rámci Akce Z, kterých jsem se pravidelně účastnil. O akci jsme se dozvěděli z rozhlasu. Před tím, než byl nainstalovaný rozhlas, o novinkách informoval občan pan Johánek. Stoupil si vždycky před kostel, chvilku bubnoval, a poté, co se lidé sešli, začal číst zprávy. Dříve ke svolání lidí používal malé dělo, ze kterého dvakrát vystřelil. V rámci Akce Z jsme postavili základy obchodního domu COOP. Od národního výboru jsme vždycky dostali občerstvení.

Před mnoha lety jsme společně byli na první brigádě na židovském hřbitově. Tam jste mi vyprávěl Vaše vzpomínky na židovský hřbitov po válce. Vzpomenete si, co jste mi říkal?

Mezi hřbitovem a současným sídlištěm byla velká rokle, ve které žili zajiři, koroptve, velmi hezké místo, kam jsme často chodili. Pak ovšem pracovníci JZD roklí rozorali, půdu srovnali a začali ji obdělávat. Tím židovský hřbitov naprosto odřízli. Pamatuji si ho ale ještě plný náhrobků, s upravenými cestičkami a ohradníky kolem některých hrobů. Později si zde vybudovali vojáci střelnici, kterou v dalších letech vy-

střídala bažantnice. V šedesátých letech se stala na židovském hřbitově velká střelice. Sedm lidí chtělo utéct za hranice a na noc se schovali právě na hřbitov. Najednou se v noci ozvalo děsivé střelení, které jsme slyšeli až k nám domů a které trvalo snad do čtyř do rána.

Jaký jste vedl společenský život v Poběžovicích?

Společenský život byl bohatý. Scházeli jsme se v klubovně SSM, kde jsem navrhoval se svoji kapelou - Zdeněk Němec zpíval, Míra Otec měl housličky, já jsem hrál na bubny, Hošek z Hostouně hrál na saxofon. Dělalí jsme si svoji vlastní zábavu. Svoji kapelu měli potom i vojáci jednotky PS, kteří pravidelně pořádali na terase pod dnešním MěÚ tancovačky. Velmi často se pořádaly bály a v létě čaje. Často sem jezdily i slavné osobnosti z kultury a sportu a vystupovali v místním sále.

Všichni Vás máme spojeného s kinem. Jak to u vás začalo?

V kině jsem začal pracovat v roce 1972. To už stála současná budova kina. Nejříve promítali pánové Josef Kohout a Herbert Konopík, vedoucího kina dělal pan Schwarz a pak pan Vogeltanz. Po smrti pana Kohouta jsem dostal nabídku, zda bych nechtěl začít promítat. S nabídkou jsem souhlasil. Poté, co jsem absolvoval sto promítacích hodin pod odborným dozorem v našem kině, jsem nastoupil na Učiliště československého státního filmu v Praze, kde jsem pobýval čtyři neděle, abych mohl složit odbornou zkoušku. Za pár let přišly nové technologie, tzv. širokoúhlé promítání, takže jsem na učiliště musel

nastoupit znovu. Učili jsme se promítací techniky, optiku, rozměry pláten a možnou promítací vzdálenost, dodnes mám schováno několik učebnic. Po vyučení jsem obdržel průkaz, že mohu sám obsluhovat promítací zařízení.

Co to všechno obnášelo?

Obdrželi jsme klasifikační knížku, kde byla nabídka filmů, rozdělená do čtyř skupin - klasifikací. Nejhorší byla čtvrtá, což znamenalo, že film byl již hodně poškrábaný. Do této skupiny jsme se vůbec nedívali. Naopak v první skupině byly filmy, které mohly mít pouze jednu slepku (jednu opravu) a s tím jsme museli pracovat hodně opatrně. Do kina jsem chodil vždy dvě a půl hodiny před zahájením promítání. Cíly film jsem musel na převěje zkontrolovat, a pak jsem si ho tepr-

ve mohl připravit do promítačky. Stejný proces kontroly jsem musel zopakovat i po promítání. Ze začátku jsem promítal pětkrát týdně - ve středu, v sobotu a třikrát v neděli. Strávil jsem tam mnoho času a můj plat činil 7.-Kčs na hodinu. Za čtyřicet let promítání mi pod rukama prošlo asi 16 000 km filmu. Pevně doufám, že se k promítání ještě vrátím a že poběžovické kino bude opět plné lidí. Eva Vondrašová

Historická jednostopá vozidla - dědeček motocykl

Předností našich motocyklů byla jejich prodejní cena - Jawa 175 stála tehdy 4650 korun československých

Populární jednostopé vozidlo - motocykl - patří již více než sto čtyřicet let mezi oblíbené dopravní prostředky a v dějinách dopravy je jeho vývoj spjat jak s vývojem jízdního kola, tak s automobilem. Tak jízdní kolo, přibližně v hrubých rysech připomínající současné velocyple, se objevilo v podobě tzv. dreisiny (tedy dreziny), ve druhém desetiletí devatenáctého století a jímno dostalo podle svého vynálezce K. L. Draise. Toto poněkud nedokonalé, primitivní a těžkopádné vozidlo mělo ovšem již tehdy dvě kola, rám a sedlo a jízda na něm vyžadovala nejen zručnost, ale přinašela pro odvážlivce, který na ně zasedl i značnou námahu, o odvaze k jízdě po hrbatých cestách nemluvě. Udatný jezdec se odrazil při jízdě nohama a tuto dřinu odstranily do značné míry šlapací pedály, dodané r. 1855 Francouzem J. E. Michauzem. A byl tedy velocyple, který ovšem nadále nebyl odpérován a tak jeho přezdívkou "kostitřas" byla opravdu trefná.

Nicméně byly od počátku, zejména pro recesistickou mládež záležitostí populární. Později přišly na kola kovové rámy a drátové vyplety a podoba se opět přiblížila současnému jízdnímu kolu. Ve druhé polovině šedesátých let pak byla dodána valivá ložiska. Poslední desetiletí předminulého století znamenalo výrobu již dosti známých kol s mohutným předním a menším zadním ko-

lem, vyžadujícím opět značnou obratnost a vytrvalost při jízdě, nicméně opět bylo velmi oblíbeno mezi tehdejšími sportsmeny, jak se po anglickou, nejen jezdci na kolech nazývali. Byli to i fotbalisté, gymnasté a boxeři, ale i hráči lawn-tenisu (s nejednou půvabnou sportovní slečnou i dámou). Osobní riziko při jízdě bylo však skutečně nemalé a tak pro běžné cestování bez bravurních kousků spíše žádalo dopravní prostředek podstatně bezpečnější, což pochopili výrobci tri-cyklů, tedy trojkolek. Ale dvojkolka opět přišla ke cti, ovšem již se zdokonalenými převody, s pedály oddělenými od osy atedy rychlejší, spolehlivější a hlavně provozně bezpečnější, především pro svou větší stabilitu. Technická zdokonalení rovněž umožnila snížení obvodu kol, přenosu pedálů na rám a zejména zavedení pneumatiky, takže ony nepřijemné otřesy byly zmenšeny na minimum. Po montáži dvourychlostního převodu a válečkových řetězů - bylo tomu roku 1898 u typu Hirondelle - dostalo kolo již prakticky dnešní podobu.

A tak se jízdní kolo, neboli velocyple stalo konstrukčním základem pro motorové kolo, tedy motocykl.

Dvoukolový velocyple, též zvaný bicykl, se stal po vynálezu spalovacího motoru vhodným objektem pro jeho aplikaci.

Německý vynálezce Gottlieb Daimler vybavil ještě dřevěnou dvojkolkou jednoválcovým benzinovým motorem a první jízda proběhla v Bad Cannstattu na předměstí Stuttgartu 10.11.1886. Bylo tehdy do-

saženo 20 km v hodině. Francouzský konstruktér Millet použil za několik let - 1893 - již motor pětiválcový a s elektrickým zapalováním, navíc s rychlostní ruční pákou. Za rok pak mnichovští mechanici H. Kildebrandt a A. Wolfmüller sestrojili dvojkolkou již poháněnou dvouválcovým čtyřtáctkem. Konstrukce uvedeného vozidla byla sice jednoduchá a provoz pohodlný, ale byly problémy s pohonem a startováním motoru bylo dosti nebezpečné, takže bylo od výroby ve větším měřítku upuštěno. Motocykleta ruských konstruktérů Michajla a Evžena Wernerů, předvedená r. 1897 v Ženevě, dala název všem následujícím prototypům i sériově vyráběným strojům. Dvoukolové vozidlo bylo podobné tehdejšímu bicyklu do značné části detailů, navíc s pohonem na řídítkách a s převodem na přední kolo. Současně sestrojili Francouzi Dion a Bouton trojkolkou s gasolinovým motorem. Převody byly zajišťovány obvykle plochým remenem z kůže. Ale stále byla jízda dosti náročná a nepohodlná sama o sobě, ztížená navíc nedostatečnou kvalitou komunikací i neodpružením šasi. Ovšem záhy došlo k částečnému vylepšení podmínek jízdy přenesením ovládacích prvků motoru a brzd na řídítka, v podstatě v podobě, v jaké je tomu dodnes. Především ke sportovním účelům, jak také jinak v kolébce mnoha sportovních disciplín ani nemohlo být, byly první motocykly využívány na britských ostrovech a postupně i v ostatní kontinentální Evropě. Počet stále více oblíbených strojů dosáhl ve Velké Británii v r. 1904 počtu tehdy jistě nemalého, celých pětadvaceti tisíc kusů. Vývoj jednostopého motorového vozidla

ovšem pokračoval a jednotlivé prvky byly stále zdokonalovány.

Tak již v r. 1905 byly zavedeny startovací pedály, v r. 1910 obdržely motocykly ozubené převodové skříně, později sdružené s motorem do tzv. monobloku. V následujících letech došlo k rozlišení vyšších kubatur čili obsahových tříd a přední kolo s odpérováním našlo široké uplatnění. Za první světové války se motocykly rozšířily jako velice uživatelné takticky dopravní prostředky ve všech bojujících armádách, nejvíce ovšem na obou stranách západní fronty, kdy v bojových podmínkách armádní motocyklisté sloužili jako štabní spojky, kurýři i bojové jednotky. Rychlost už tehdy dosahovala až 80 km/hod.

Po válce se objevilo mnoho dalších nových konstrukčních prvků v předních vývojových kancelářích evropských firem, zejména v Německu a Anglii. Známa značka BMW patřila vozidlům s plochými dvouválci, zavedenými v r. 1923, u nichž byl typický značný výkon pro převod na zadní kolo. V polovině třicátých let pak byly namontovány teleskopy a později zadní vidlice. Britské továrny preferovaly čtyřtáctní jednoválcový motor s postranními ventily s nekrytým řetězem s několikastupňovou převodovkou. Konstrukčně zajímavé bylo řešení britských strojů značky Scott s neobvyklým použitím dvouválcového motoru s vodním chlazením.

Za oceánem byla výroba motocyklů daleko mohutnější. Ovšem velkoobjemové stroje vyráběné v USA měly sice značnou výkonnost, ale byly zase na druhé straně drahé. Světově proslulými se staly značky Harley Davidson a Indián, na něž si by-

dokončení na str. 4.

Historická jednostopá vozidla - dědeček motocykl - dokončení

lo možno připojit i přívěsný vozík tedy sajdkáru.
V Německu se vedle firmy BMW prosadila i značka DKW s dvoutaktním motorem a opět s několika pozoruhodnými a konstrukčně moderními prvky. Ještě před rokem 1914 se v evropské konkurenci prosadily české motocykly Laurin a Klement, konstruované v Mladé Boleslavi.

Předností s výrazným aspektem sociálně ekonomickým byla její prodejní cena - Jawa 175 stála tehdy 4650 korun československých. Další úspěch zaznamenaly i ostatní stroje nejen řady Jawa, které následovaly: Jawa 250, čtyřtákní Jawa 350, i strakonický stroj CZ s širokým rejstříkem kubatury od 75 kubiků do známé pětistovky. Zajímavým výrobkem byl předválečný motocykl Jawa - Robot, který byl značně oblíben. Charakterizoval jej dvoutaktní motor 98 kubických cm a neobvyklá nouzová šlapadla. Vůbec celková konstrukce byla u tohoto stroje neobvykle jednoduchá. Poválečná výroba byla především, typická známkou "dvěstěpadesátkou", tzv. pérákem, opět s prvky

svědčícími o vynalézavosti a nápaditosti našich konstruktérů. Vývoj motocyklů ve druhé polovině století pokračoval na celém světě nebyvalým rozšířením výrobního sortimentu. Vedle tradičních značek přišly na světový trh italské skútry, pro nich se přihlásily firmy japonské a dalších zemí. A tak od praktického cenově dostupného a provozně nenáročného lidového dopravního prostředku zabírá vývoj motocyklů celý rejstřík až k luxurním a drahým strojům, od uplatnění v turistice pak jeho využití známé až k vrcholové závodní sportovní oblasti. Motocykly však tvoří důležitou kapitolu v dějinách dopravy a techniky vůbec.

PhDr. JAN VOGELTANZ

Slovo starosty města - dokončení ze str. 1.

Vidíte, i takové věci přináší tato doba. Již rok jsme se navzájem v jednotlivých městských částech nemohli setkat. Je to jedna z věcí, kterou musíme ihned po rozvolnění napravit. Vzájemně se odcizujeme a ač se snažíme, jak můžeme, stejně ztrácíme celkový přehled o nás všech. To platí jak ve vztahu města ke svým občanům, tak i v našich soukromých životech. Ostatně, i já teď píšu toto slovo z opětovné karantény. Je to náročné a nejhorší na tom všem je, že zatím nevidíme nějaký konec. Nařízení střídá jiné nařízení a souhlasím, že je již velice obtížné se v situaci orientovat. Do toho všeho jsme opět nuceni z důvodu nepříznivé epidemické si-

tuace uzavřít na týden mateřskou školu. Alespoň toto uzavření vyšlo na termín jarních prázdnin a není to tak velký zásah, než by tomu bylo v „normální“ době. Budeme doufat, že opatření bude pouze na týden a onemocnění a karantény neohrozí personální zajištění na delší dobu. Tato doba je tvrdá pro nás všechny. Snad již všichni brzy uvidíme to vytoužené světlo na konci tunelu a oprostíme se od toho velkého kamenu, který nás tíží, brzdi, a hlavně ohrožuje zdraví blízkých. Snad se brzy dočkáme.

Děkuji za pozornost,
Martin Kopecký
Starosta města

VZPOMÍNKA

Dne 8. února 2021 uplynulo 11 let, kdy nás navždy opustil manžel a tatínek
**pan
Josef Mikulášek
z Poběžovic.**

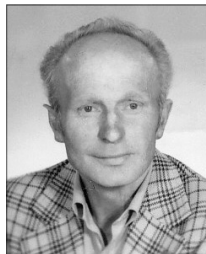
Stále vzpomínají manželka a děti s rodinami.

Dne 23. 2. 2021 tomu bylo již 6 let, co nás opustila
**paní
Marie Musilová.**

Stále vzpomínají manžel, dcera a syn s rodinami a sourozenci.

Dne 15. února 2021 jsme vzpomněli 15. výročí úmrtí
**pana
Zdeňka Martínka.**

S láskou a úctou vzpomínají manželka, syn Zdeněk, dcera Vendula a snacha Dana s rodinami.

Dne 7. 2. 2021 uplynulo 30 let, kdy nás navždy opustila
**paní
Marie Vogeltanzová.**

Stále vzpomínají děti, zeť a vnoučata s rodinami.

Dne 2. 2. 2021 uplynul druhý smutný rok, kdy nás navždy opustila
**paní
Marie Steinbachová.**

Stále vzpomínají dcera a syn s rodinami.

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala všem, kteří přispěli do Tříkrálových pokladniček. V této nelehké době je každé obdarování vítané a přispěje na dobrou věc. Velký dík patří paní tajemnici Pavlině Vejvančické a paní Jitce Molnárové za ochotu s jakou se ujaly pomoci s vybíráním. Všichni pevně doufáme, že doba bude příznivá a opět se budeme potkávat s malými koledníky, které v Poběžovicích a okolí bylo možné vidět v minulých letech. Přeuji všem dobré zdraví.

Za dílny sv. Josefa v Meclově a Domažlicích Marta Volfíková

UPOZORNĚNÍ MěÚ Poběžovice

Místní poplatek:

za psy je splatný do 31. 3. 2021

za odpady je splatný do 30. 6. 2021.

Poplatky je možno hradit v hotovosti v pokladně MěÚ Poběžovice, nám. Míru 47 nebo bezhotovostním převodem na účet města č. 0762088379/0800 u CS.

Jako variabilní symbol uveďte číslo popisné své nemovitosti, do sdělení pro příjemce účel platby a za koho je provedena - např.: **Jan Novák, Marie Nováková - poplatek za odpady.**

Plán svozu komunálního odpadu

ROK 2021

Poběžovice:

březen: 3.3., 17.3., 31.3.,

duben: 14.4., 28.4.,
květen: 12.5., 26.5.,
červen: 9.6., 23.6.

Ostatní obce:

březen: 2.3., 16.3., 30.3.,

duben: 13.4., 27.4.,
květen: 11.5., 25.5.,
červen: 8.6., 22.6.

POBĚŽOVICKO – vydává město Poběžovice, nám. Míru 47, tel. 379 497 281, fax 379 497 211, e-mail: redakce@pobezovice.cz, web:

http://www.pobezovice.cz * Periodický tisk územního samosprávného celku * Redaktor: Vojtěch Kotlan * Vydavatel si vyhrazuje právo na jazykovou úpravu, či zkrácení příspěvku. Názory vydavatele se nemusí shodovat s názory autorů příspěvků. **** Tisk: Město Poběžovice – náklad 720 výtisků - měsíčně * ZDARMA * Uzávěrka pro příjem příspěvků do příštího čísla je 20.3.2021 * Reg. číslo: MK ČR E11530

